



**Wiktor Ziege**, urodził się w 29 listopada 1893 roku w Łodzi, jako syn Edwarda (Eliasza) i Róży (Rojzy) z domu Polakiewicz<sup>1</sup>. Pochodził z zamożnej kupieckiej rodziny, która prowadziła skład przędzy przy ulicy Cegielnianej 19 (obecnie Jaracza), gdzie również mieszkała. Ziege'owie posiadali także udziały: w posesjach przy ulicach Dzielnej 56 (obecnie Narutowicza 64) i Mostowej (Zaolziańska) oraz w firmie Rafała Domanowicza produkującej wstążki, tasiemki i koronki przy Al. Kościuszki 21.<sup>2</sup>

Prymus Gimnazjum Zgromadzenia Kupców, które ukończył ze szczególnym odznaczeniem w 1911 roku (absolwentami szkoły byli także jego bracia: Alfred i Tadeusz).<sup>3</sup> Matura w Gimnazjum w Chełmie, które ukończył ze srebrnym medalem<sup>4</sup>. Został przyjęty na Wydział Lekarski Uniwersytecie w Jenie, z którego musiał zrezygnować, po wybuchu wojny w 1914 roku, jako obywatel wrogiego państwa. Po otwarciu przez władze niemieckie w 1915 roku Uniwersytetu Warszawskiego przyjęty na uczelnię, gdzie zdał egzamin doktorski (*rigorosum*) z wyróżnieniem w 1918 roku.<sup>5</sup> W tym samym roku zgłosił się ochotniczo do 36 pułku piechoty Legii Akademickiej. Nie został jednak przyjęty (brak informacji z jakiego powodu), toteż zaangażował się utworzenie w Łodzi Akademickiego Komitetu Pomocy Studentowi Żołnierzowi, w którym został skarbnikiem.<sup>6</sup>

---

<sup>1</sup> Archiwum Państwowe w Łodzi, Akta stanu cywilnego gminy żydowskiej w Łodzi, Akta urodzeń, małżeństw i zgonów 1893, sygn. 89, akt nr 846.

<sup>2</sup> Czas: kalendarz na rok 1904, s.33, <https://bc.wbp.lodz.pl> (dostęp 06.12.2022); Czas: kalendarz na rok 1907, s. 13, 33, 382, <https://bc.wbp.lodz.pl> (dostęp 06.12.2022); Rejestr Handlowy 1926, cz.2, s.136, <https://bc.wbp.lodz.pl> (dostęp 06.12.2022).

<sup>3</sup> J. Strzałkowski, Leksykon uczniów i nauczycieli Gimnazjum Zgromadzenia Kupców w Łodzi, Łódź, 2010, s. 137.

<sup>4</sup> Archiwum Państwowe w Łodzi, Urząd Wojewódzki Łódzki, Ziege Wiktor – lekarz – akta rejestracyjne, sygn. 3223, s. 15.

<sup>5</sup> Ibidem.

<sup>6</sup> Ibidem.

W 1919 roku rozpoczął studia na Uniwersytecie Wiedeńskim (Wydział Lekarski). Podczas nauki praktykował w klinice chorób wewnętrznych profesora Norberta Ortnera, gdzie pracował również po uzyskaniu dyplomu w 1923 roku.<sup>7</sup> Przez dwa kolejne lata pracował w uniwersyteckiej klinice ginekologiczno-położniczej w Wiedniu pod kierownictwem prof. Kermannera.<sup>8</sup>

Po powrocie do Polski w 1926 roku otworzył prywatny gabinet dla kobiet w domu swoich rodziców przy ulicy Cegielnianej 19.<sup>9</sup>



Na początku lat trzydziestych przeniósł swój gabinet na ul. Śródmiejską 16 (obecnie Więckowskiego). W tym samym okresie przystąpił do lecznicy związkowej „Sante” prowadzonej przez doktora Szymona Druebina, przy ulicy 6. Sierpnia 15/17. Klinika była prywatną poradnią i szpitalem

ginekologiczno-położniczym. Wraz z doktorem Ziege pracowali wówczas w tej placówce doktorzy: Gawroński, Kalisz, Kuriańska-Rajter i Liebeskind. Prowadził także porady lekarskie dla członków Stowarzyszenia Kupców w Łodzi w ramach specjalnego porozumienia o współpracy stowarzyszenia z łódzkimi lekarzami (ulgi).<sup>10</sup>

Porad lekarskich udzielał także w zakładzie leczniczym przy ulicy Zgierskiej 17.<sup>11</sup>

Dr Ziege leczył także robotnice i mniej zamożne ciężarne kobiety (różnych wyznań) w ramach działalności Towarzystwa Opieki nad Matką i Dzieckiem „Kropla Mleka”. Swoich porad udzielał w przychodniach przy ulicach: Suchej 2, Senatorskiej 19 i Zgierskiej 130.<sup>12</sup>

<sup>7</sup> Głos Polski, 11.01.1924, s.4, <https://bc.wbp.lodz.pl> (dostęp 06.12.2022).

<sup>8</sup> Archiwum Państwowe w Łodzi, Urząd Wojewódzki Łódzki, Ziege Wiktor..., s.15.

<sup>9</sup> Ibidem, s. 20.

<sup>10</sup> Głos Kupiectwa, 01.08.1932, s.13-14, <https://bc.wbp.lodz.pl> (dostęp 06.12.2022).

<sup>11</sup> Volkszeitung, 13.08.1938, s.4, <https://bc.wbp.lodz.pl> (dostęp 06.12.2022).

<sup>12</sup> Sprawozdanie Towarzystwa Opieki nad Matką i Dzieckiem „Kropla Mleka” w Łodzi za rok 1934/1935, s.5, <https://bc.wbp.lodz.pl> (dostęp 05.12.2022)

Był też zaangażowany w działalność edukacyjną - prowadził m.in. pogadanki oraz wykłady o ciąży, połogu, a także higienie i psychologii dziecięcej dla Związku Akuszerki w Łodzi.<sup>13</sup>



28 kwietnia 1939 roku, podczas połogu, w którym dr Ziege uczestniczył jako lekarz, zmarła jego żona Anna Łabuzińska.<sup>14</sup> Wydarzenie to wstrząsnęło doktorem i wraz z falą represji jaka spadła kilka miesięcy później na żydowskich lekarzy w okupowanej przez Niemców Łodzi, doprowadziło go do dramatycznego kroku – odebrania sobie życia.<sup>15</sup>

Był on jedną z pierwszych ofiar hitlerowskich represji wśród żydowskich lekarzy w Łodzi.<sup>16</sup> Został pochowany na cmentarzu żydowskim przy ulicy Brackiej w Łodzi, w kwaterze F, rząd 6, grób nr 207 (nagrobek nie zachował się).

Wersja wstępna, opracował: Marcin Nowicki (Inicjatywa: Nawrot Ending Story).

---

<sup>13</sup> Ilustrowana Republika, 07.12.1931, s.3, <https://bc.wbp.lodz.pl> (dostęp 07.12.2022).

<sup>14</sup> Ilustrowana Republika, 30.04.1930, s.8, <https://bc.wbp.lodz.pl> (dostęp 06.12.2022).

<sup>15</sup> Informacja od bratanka Anny Ziege (rozm. M.Nowicki 06.12.2022).

<sup>16</sup> L. Wulman i J. Tenebaum podają informację, że dr Ziege zginął w pierwszych tygodniach okupacji – październiku lub listopadzie 1939 roku. Por. L. Wulman i J. Tenenbaum, *The Martydom of Jewish Physicians in Poland*, New York 1963, s. 495. Natomiast informacja o pochówku na cmentarzu przy ul. Brackiej w Łodzi, podaje datę pogrzebu 24 stycznia 1940 r. Zob. Archiwum Państwowe w Łodzi, Kartoteka osób pochowanych na cmentarzu żydowskim przy ulicy Brackiej w latach 1892-1961. Nazwiska na litery: Za-Zn, sygn.750, k.732.